

Dosarul nr. 2rc-252/18

Prima instanță: Jud. Chișinău, sediul Râșcani (jud. V. Jomiru-Niculită)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. A. Bostan, A. Pahopol, V. Negru)

DECIZIE

28 noiembrie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul:
judecătorii:

Svetlana Filincova
Dumitru Mardari
Nicolae Craiu

examinând recursul declarat de către Firma Comercială de Producție „Bronficom”
Societate cu Răspundere Limitată, reprezentată de avocatul Adrian Cojocaru,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Firma Comercială de
Producție „Bronficom” Societate cu Răspundere Limitată împotriva Universității Agrare
de Stat din Moldova, intervenient accesoriu Ministerul Finanțelor cu privire la încasarea
prejudiciului material și a venitului ratat,

împotriva încheierii din 2 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost
restituită cererea de apel înaintată de către Firma Comercială de Producție „Bronficom”
Societate cu Răspundere Limitată,

c o n s t a t ă :

La 19 decembrie 2017 Firma Comercială de Producție „Bronficom” Societate cu
Răspundere Limitată a depus cerere de chemare în judecată împotriva Universității
Agrare de Stat din Moldova, intervenient accesoriu Ministerul Finanțelor cu privire la
încasarea prejudiciului material și a venitului ratat.

Prin hotărârea din 15 iunie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, acțiunea
depusă de către Firma Comercială de Producție „Bronficom” Societate cu Răspundere
Limitată a fost respinsă ca fiind neîntemeiată.

La data de 9 iulie 2018 Firma Comercială de Producție „Bronficom” Societate cu
Răspundere Limitată a declarat apel nemotivat împotriva hotărârii din 15 iunie 2018 a
Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, solicitând admiterea acestuia, casarea hotărârii
instanței de fond cu emiterea unei decizii prin care acțiunea depusă să fie admisă.
Totodată, a solicitat și scutirea de la plata taxei de stat.

Prin încheierea din 4 septembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău a fost respinsă
cererea apelantei Firma Comercială de Producție „Bronficom” Societate cu Răspundere
Limitată cu privire la scutirea de la plata taxei de stat. Nu s-a dat curs cererii de apel
depusă de Firma Comercială de Producție „Bronficom” Societate cu Răspundere
Limitată, s-a comunicat ultimei despre necesitatea prezentării cererii de apel motivate și

a dovezii achitării taxei de stat în mărime de 37 500 de lei, fiindu-i acordat pentru aceasta un termen de 10 zile de la data recepționării încheierii. Totodată, s-a explicat apelantei că, în cazul în care nu va prezenta dovadă de plată a taxei de stat în termenul stabilit, cererea de apel nu va fi considerată depusă și împreună cu toate documentele anexate va fi restituită, în conformitate cu prevederile art. 369 alin. (1¹) din Codul de procedură civilă, fără citarea participanților la proces.

Prin încheierea din 2 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău a fost restituită cererea de apel înaintată de Firma Comercială de Producție „Bronficom” Societate cu Răspundere Limitată, din motivul neîndeplinirii în termen a indicațiilor instanței de apel.

La data de 22 octombrie 2018 Firma Comercială de Producție „Bronficom” Societate cu Răspundere Limitată, reprezentată de avocatul Adrian Cojocaru a declarat recurs împotriva încheierii din 2 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău.

În motivarea recursului s-a invocat că, atât administratorul firmei cât și reprezentantul – avocatul Adrian Cojocaru nu au recepționat încheierea instanței de apel, prin care a fost respinsă cererea cu privire la scutirea de la plata taxei de stat și nu s-a dat curs cererii de apel. Mai mult, la materialele cauzei nu sunt anexate careva acte confirmative în acest sens.

A mai menționat că, încheierile instanței de apel din 4 septembrie 2018 și respectiv din 2 octombrie 2018 nu au fost publicate pe portalul instanței de judecată, întru acordarea posibilității de a lua cunoștință cu acestea.

A specificat că, în cererea de chemare în judecată cât și în mandatul avocatului este indicat numărul de contact, adresa de email a reprezentantului, însă din partea instanței de apel nu a parvenit nici o comunicare referitor la încheierile emise.

În opinia recurenteii încheierea contestată contravine dispozițiilor art. 20 din Constituția Republicii Moldova și art. 6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

Firma Comercială de Producție „Bronficom” Societate cu Răspundere Limitată, reprezentată de avocatul Adrian Cojocaru a solicitat admiterea cererii de recurs, casarea încheierii instanței de apel cu restituirea cauzei spre rejudecare.

În conformitate cu art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat încheierea contestată la 2 octombrie 2018, însă date care ar confirma recepționarea acesteia de către recurentă la dosar lipsesc.

Astfel, recursul declarat la data de 22 octombrie 2018, este în termen.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) din Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copieii certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Până la examinarea recursului careva referințe nu au parvenit.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul declarat de către Firma Comercială de Producție „Bronficom” Societate cu Răspundere Limitată, reprezentată de avocatul Adrian Cojocaru, neîntemeiat și care urmează a fi respins, cu menținerea încheierii recurate din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Conform art. 365 alin. (1) lit. d), (4) din Codul de procedură civilă, în cererea de apel se indică motivele de fapt și de drept pe care se întemeiază apelul. Elementele cererii de apel prevăzute la alin. (1) lit. d), e) și h) pot fi incluse într-o cerere de apel suplimentară depusă după data întocmirii hotărârii integrale. La cererea de apel se anexează dovada de plată a taxei de stat dacă apelul se impune cu taxă.

În temeiul art. 368 alin. (1) din Codul de procedură civilă, dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art. 364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel dispune printr-o încheiere, fără înștiințarea participanților la proces, să nu se dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

Drept urmare, art. 369 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă statuează că, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art. 368 alin. (1) din Codul de procedură civilă.

Din materialele cauzei se denotă că, la data de 9 iulie 2018 Firma Comercială de Producție „Bronficom” Societate cu Răspundere Limitată a declarat apel nemotivat împotriva hotărârii din 15 iunie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, solicitând admiterea acestuia, casarea hotărârii instanței de fond cu emiterea unei decizii prin care acțiunea depusă să fie admisă. Totodată, a solicitat și scutirea de la plata taxei de stat (f.d.32, Vol. II).

Prin încheierea din 4 septembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău a fost respinsă cererea apelantei Firma Comercială de Producție „Bronficom” Societate cu Răspundere Limitată cu privire la scutirea de la plata taxei de stat. Nu s-a dat curs cererii de apel depusă de Firma Comercială de Producție „Bronficom” Societate cu Răspundere Limitată, s-a comunicat ultimei despre necesitatea prezentării cererii de apel motivate și a dovezii achitării taxei de stat în mărime de 37 500 de lei, fiindu-i acordat pentru aceasta un termen de 10 zile de la data recepționării încheierii. Totodată, s-a explicat apelantei că, în cazul în care nu va prezenta dovadă de plată a taxei de stat în termenul stabilit, cererea de apel nu va fi considerată depusă și împreună cu toate documentele anexate va fi restituită (f.d.45-47, Vol. II).

La data de 13 septembrie 2018, ora 12.53 min. Curtea de Apel Chișinău prin intermediul poștei electronice a expediat în adresa reprezentantului apelantei, avocatul Adrian Cojocar, copia încheierii din 4 septembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău prin care s-a dispus respingerea cererii cu privire la scutirea de la plata taxei de stat și nu s-a dat curs cererii de apel depuse de Firma Comercială de Producție „Bronficom” Societate cu Răspundere Limitată, fapt confirmat prin extrasul din poșta electronică, anexat la materialele cauzei (f.d.49, Vol. II).

Respectiv, termenul de 10 zile acordat pentru prezentarea apelului motivat și a dovezii de plată a taxei de stat, stabilit prin încheierea din 4 septembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, a început a curge la 14 septembrie 2018.

Mai mult, termenul instituit întru înlăturarea neajunsurilor a expirat la data de 1 octombrie 2018, însă, Firma Comercială de Producție „Bronficom” Societate cu Răspundere Limitată și nici reprezentantul acesteia, avocatul Adrian Cojocar în

termenul acordat de instanța de apel nu au îndeplinit indicațiile menționate în încheierea din 4 septembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău.

Drept urmare, prin încheierea din 2 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău a fost restituită cererea de apel declarată de către Firma Comercială de Producție „Bronficom” Societate cu Răspundere Limitată (f.d.51-53, Vol. II).

Or, de fapt, Firma Comercială de Producție „Bronficom” Societate cu Răspundere Limitată, reprezentată de avocatul Adrian Cojocaru, nu a înlăturat neajunsurile indicate în încheierea din 4 septembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, în termenul stabilit.

La capitolul dat, instanța de recurs apreciază critic alegația Firmei Comerciale de Producție „Bronficom” Societate cu Răspundere Limitată precum că, la materialele cauzei nu există probe, care să ateste recepționarea în modul stabilit de Codul de procedură civilă a încheierii prin care nu s-a dat curs cererii de apel.

Or, din suportul probatoriu anexat la materialele cauzei rezultă că, copia încheierii din 4 septembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău a fost expediată la data de 13 septembrie 2018, ora 12.53 min. avocatului Adrian Cojocaru prin intermediul poștei electronice la adresa– adrianmail1@gmail.com, fapt ce se confirmă prin informația anexată la materialele cauzei, și anume extrasul din poșta electronică. (f.d.49, Vol. II).

Se mai menționează că, adresa de e-mail la care a fost expediată încheierea de către instanța de apel este adresa indicată de avocatul Adrian Cojocaru în cererea de chemare în judecată și mandatul anexat la dosar (f.d.4, 6, Vol. I), astfel prin înscrierea adresei poștei electronice în datele de contact ultimul și-a rezervat dreptul de a fi înștiințat prin intermediul acesteia.

La acest segment, se concretizează că, comunicarea actelor de procedură prin intermediul poștei electronice este un mijloc de comunicare neinterzis de legea procedurală, fapt ce indică la legalitatea acțiunilor instanței de apel de comunicare a actelor de procedură.

Mai mult, se constată că încheierea sus numită a fost expediată Firmei Comerciale de Producție „Bronficom” Societate cu Răspundere Limitată cu aviz de recepție/livrare și la adresa indicată în cererea de chemare în judecată mun. Chișinău, str. Mircești 34, însă plicul a fost returnat cu mențiunea „plecat” (f.d.50, Vol. II).

Deci, instanța de apel a întreprins toate măsurile necesare în vederea comunicării actului de procedură apelantei, care însă a evitat să exercite drepturile sale și să execute cu bună credință obligațiile legale.

În acest context, instanța de recurs consideră necesar de a preciza și faptul că, Firma Comercială de Producție „Bronficom” Societate cu Răspundere Limitată și avocatul Adrian Cojocaru, fiind conștienți că au depus la 9 iulie 2018 doar cererea de apel nemotivată fără anexarea dovezii de plată a taxei de stat, aveau obligația de a întreprinde toate măsurile necesare, după cum sugerează și jurisprudența CEDO (Van Harn versus Germany, nr.7557/03 din 11 septembrie 2007), de a proteja drepturile sale de acces la instanță și de a îndeplini cerințele legale, fapt ignorat de aceștia.

De asemenea, Colegiul remarcă că, apelanta/recurenta Firma Comercială de Producție „Bronficom” Societate cu Răspundere Limitată din data depunerii apelului nemotivat și până la data restituirii acestuia, a avut termen real și suficient pentru a prezenta apelul motivat și dovada de plată a taxei de stat întru apărarea drepturilor și intereselor sale legitime.

În conformitate cu art. 110 din Codul de procedură civilă, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

Art. 113 alin. (1) din Codul de procedură civilă statuează că, dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța judecătorească (judecător). Cererile și documentele depuse după expirarea termenului de procedură nu degreveză de îndeplinirea obligației procedurale.

Astfel, dat fiind că apelanta/recurenta Firma Comercială de Producție „Bronficom” Societate cu Răspundere Limitată nu a lichidat în termen neajunsurile indicate în încheierea din 4 septembrie 2018, în baza art. 369 alin. (1¹) din Codul de procedură civilă, prin încheierea din 2 octombrie 2018, instanța de apel a restituit apelantei cererea de apel.

Concomitent, în cauza Weissman și alții versus România (nr. 63945/00 din 24 mai 2006), Curtea a specificat că, statele urmează să respecte un just echilibru între interesul de a promova o bună administrare a justiției și pe de altă parte interesul reclamanților de a prezenta argumentele lor în fața tribunalelor naționale.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție remarcă ca fiind indubitabilă obligația Firmei Comerciale de Producție „Bronficom” Societate cu Răspundere Limitată de a prezenta cererea de apel motivată și dovada de plată a taxei de stat conform prevederilor Legii, aceasta este necesară într-o societate democratică și urmărește scopul unei bune administrări a justiției în stat, iar cerințele impuse apelantei prin încheierea din 4 septembrie 2018 nefiind disproporționate în raport cu acest scop.

În conformitate cu art. 56 alin. (3) din Codul de procedură civilă, participanții la proces sunt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. În cazul abuzului de aceste drepturi sau al nerespectării obligațiilor procedurale, se aplică sancțiunile prevăzute de legislația procedurală civilă. Instanța judecătorească pune capăt oricărui abuz de aceste drepturi dacă prin abuz se urmărește tergiversarea procesului sau inducerea sa în eroare.

Art. 10 alin. (1), (2) din Codul de procedură civilă notează că, sancțiunile procedurale sunt urmările nefavorabile, stabilite de normele de drept procedural civil, care survin pentru subiectul obligat în raport procedural în caz de neîndeplinire sau de îndeplinire defectuoasă a unui act de procedură, precum și în caz de exercitare abuzivă a unui drept procedural. Efectuarea necorespunzătoare a actelor de procedură va fi invocată, în fiecare caz de comitere a încălcării legii, de către judecător sau de participantul care are interes să o invoce.

Prin urmare, Colegiul consideră că instanța de apel a creat posibilități egale, suficiente și adecvate în folosirea mijloacelor procedurale întru susținerea poziției ambelor părți și nu a defavorizat nici o parte.

Art. 27 alin.(1) Codul de procedură civilă prevede că, disponibilitatea în drepturi se afirmă în posibilitatea participanților la proces, în primul rând a părților, de a dispune liber de dreptul subiectiv material sau de interesul legitim supus judecării, precum și de a dispune de drepturile procedurale, de a alege modalitatea și mijloacele procedurale de apărare.

În această ordine de idei, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție conchide că argumentele invocate în cererea de recurs, indică direct la nerespectarea de către apelantă/recurentă a drepturilor sale procedurale și eschivarea de la îndeplinirea actelor de procedură, în măsura stabilită de normele de drept procedural și nu pot fi acceptate de către instanța de recurs în vederea casării actului judecătoresc contestat.

Din considerentele enunțate și având în vedere faptul că, încheierea contestată este întemeiată și adoptată cu respectarea cadrului legal, iar argumentele invocate de către recurentă poartă un caracter declarativ și nu sunt justificate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul și de a menține încheierea instanței de apel din 2 octombrie 2018.

În conformitate cu art. 427 lit. a), 428 din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție
d e c i d e

Se respinge recursul declarat de către Firma Comercială de Producție „Bronficom” Societate cu Răspundere Limitată, reprezentată de avocatul Adrian Cojocaru.

Se menține încheierea din 2 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței, judecătorul

Svetlana Filincova

judecătorii

Dumitru Mardari

Nicolae Craiu